

7/6844
GK 167

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.82/610-1263

KONU : Yazılı Soru Önergesi

18.07.2012*073340

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 10.05.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-66205 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Sayın Hasan AKGÖL'ün tarafıma tevcih ettiği, (7/6844) esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Gayrimenkul ve araç alım satım faaliyetlerinin devamlılık, kasıt ve niyetiyle ve/veya ticari bir organizasyonla yapıldığının vergi denetim elemanlarınca ve vergi dairelerince tespit edilmesi halinde, elde edilen kazançların Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesine göre ticari kazanç olarak vergilendirilmesi gerekmektedir. Ancak bu faaliyetlerin ticari bir nitelik taşımadığının ispatlanması halinde ticari kazanç mükellefiyeti tesis edilmemektedir. Araç alım-satımı dolayısıyla resen mükellefiyet tesis edilenlere ilişkin olarak da Bakanlığımız veri işletim sisteminde herhangi bir bilgi henüz bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca, bankalar, noterler, tapu ve nüfus müdürlükleri ve ilgili kurumlardan elektronik ortamda alınan bilgilerin çapraz sorgulanması sonucunda, üzerinde 3 ve daha fazla gayrimenkul kaydı bulunduğu halde mükellefiyeti bulunmayan veya kira geliri beyan etmeyen ya da kendisine veraset yoluyla veya herhangi bir suretle ivazsız bir tarzda intikal eden malları beyan etmeyen 661.000 kişiye mektup gönderilerek mükellefiyetlerine ilişkin işlemleri yerine getirmeleri konusunda bilgilendirilmişlerdir.

Bu çalışma kapsamında, bir önceki yıl kira beyanında bulunanlar ile 2012 yılında Bakanlığımızca hazırlanarak uygulamaya konulan "Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi" aracılığıyla yeni mükellefiyet tesisi gerçekleştirilen 356.308 kişi birlikte değerlendirildiğinde sadece kira geliri beyanında bulunan mükellefler için tahakkuk eden gelir vergisi tutarında 588.009.177 TL'lik artış sağlanmıştır.

"Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi" aracılığıyla yeni mükellefiyet tesisi gerçekleştirilenler ile 2011 yılında kendilerine mektup ile bilgilendirme yapılarak vergi daireleri aracılığıyla mükellefiyet tesis edilen 24.505 kişi ile ilgili olarak da 204.541.063 TL vergi tahakkuk etmiş olup, tahakkuk eden bu vergiden yapılan mahsuplardan sonra ödenecek verginin 55.256.451 TL'si tahsil edilmiştir.

Vergi sistemimizde temel olarak beyan esaslı benimsenmiş olup, vergi mükellefiyetine ilişkin bildirim sorumluluğu mükellefe ait bulunmaktadır. İdeal bir vergilendirme sisteminin tekniği olan beyan usulünde, yükümlünün beyanı asıl olmakla birlikte vergi idaresi beyanın doğruluğu ile beyan dışı bırakılan kazançların bulunup bulunmadığını ayrıca denetlemektedir.

Bu itibarla, gelir getirici faaliyetlerini idareye bildirilmeyenler hakkında vergi idaresi tarafından gerekli araştırma ve inceleme yapılabilmektedir. Bu incelemeler sonucunda, yüklenilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmemesi nedeniyle mükellefler veya bunların kanuni temsilcileri hakkında geriye yönelik olarak re'sen mükellefiyet tesis edilip, mükellefiyet başlangıç tarihinden itibaren, gerekli tarhiyat ve cezai işlemler yapılabilmektedir.

Öte yandan, mükelleflerin hak kaybına uğramasını engellemek amacıyla gelir getirici işlemler, mükellefler nezdinde yapılan yoklamalarla veya gerekli görülmesi halinde vergi incelemeleri ile tespit edilmektedir. Böylece yapılan işlemlerin gerçek mahiyeti tespit edilmekte mükelleflerin ne şekilde vergilendirilmesi gerektiği bu tespitler sonucuna göre yeniden değerlendirilebilmektedir.

Diğer yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 114 üncü maddesine göre, mükellefiyet tesisi işlemi geriye dönük olarak sadece beş yıl için yapılabilmekte olup, geçmiş beş yıldan daha önceki yıllar için mükellefiyet tesis edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu nedenle, vergi dairelerince geriye dönük beş yıl için yapılan mükellefiyet tesisi işlemlerinde hukuka aykırılık söz konusu olmayıp, ayrıca anılan Kanunun 331 inci maddesinde, vergi kanunları hükümlerine aykırı hareket edenlerin, yine Vergi Usul Kanununda belirlenen vergi cezaları (vergi ziyai cezası ve usulsüzlük cezaları) ve diğer cezalarla cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bununla birlikte, diğer kurum ve kuruluşlardan alınan bilgiler üzerinde yapılan çalışma sonucunda hatalı, eksik veya mükerrer kayıtların bulunduğu tespit edilmiş olup, tespit edilen bu kayıtlara ilişkin olarak mahallinde veya ilgili kuruluşlar nezdinde veri paylaşımı konusunda başlatılan çalışmalar devam etmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı